

РЕШЕНИЕ

№ 316

гр. Русе, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РУСЕ, III ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Майя Й. Йончева

при участието на секретаря Емилия Д. Добрева
като разгледа докладваното от Майя Й. Йончева Гражданско дело № 20224520105731 по описа за 2022 година

Искът е с правно основание по чл.422 ГПК.

Ищецът “Ти Би Ай Банк” ЕАД гр. София, представляван от изп. директори Александър Чавдаров Димитров и Николай Георгиев Спасов, чрез процесуалния си представител твърди, че на 22.07.2021г. сключил с ответницата Е. Д. П. Договор за потребителски кредит №720031102397, съгласно който й предоставил кредит в размер на сумата 7250 лв. Уговореният между страните лихвен процент е 41.12 %. Общото крайно задължение на ответницата възлиза на сумата 14878.33 лв, разсрочена на 48 погасителни месечни вноски по 309.96 лв и една последна изравнителна вноска в размер на 310.21 лв, като всяка вноска включва два компонента: главница и договорна лихва. В чл.16, ал.2 от договора е уговорена автоматична предсрочна изискуемост върху непогасеното задължение на потребителя, като при пълно или частично просрочие при изплащането на три поредни месечни вноски, цялото му непогасено задължение, съгласно Погасителния план, става предсрочно и незабавно изискуемо, но въпреки това кредиторът го е обявил за предсрочно изискуемо, за което същият е бил уведомен. Към 29.03.2022г. задължението на ответницата по настоящия договор е било в размер на 8451.81 лв, от които 7124.90 лв главница и 1274.92 лв договорна лихва, както и 51.99 лв обезщетение за забава към 25.10.2021г., съгласно чл.9, ал.4 от договора. За събиране на вземането си подал заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл.417 ГПК, образувано в ч. гр. дело №1668/2022г. на Районен съд Русе. Издаденият по същото изпълнителен лист е образуван в изп. дело №992/2022г. на ЧСИ И. Х.. Тъй

като ответницата е направила възражение в законоустановения срок, моли да се признае за установено, че Е. Д. П. му дължи по Договор за потребителски кредит №720031102397 от 22.07.2021г. сумата 8451.81 лв общо, от които 7124.90 лв главница, заедно със законната лихва, считано от подаване на заявлението по чл.417 ГПК до окончателното изплащане, 1274.92 лв договорна лихва за периода от 25.10.2021г. до 07.03.2022г. и 51.99 лв обезщетение за забава за периода от 25.10.2021г. до 15.03.2022г. Претендира разноските по ч. гр. дело №1668/2022г. на РРС, както и разноските по исковото производство.

Ответницата Е. Д. П., действаща лично и със съгласието на попечителя си Д. П. П., чрез процесуалния си представител взема становище за неоснователност на иска. Възражава, че Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г. е унищожаем, съгласно чл.27, предл.1 ЗЗД, като сключен от недееспособен. С влязло в сила на 05.01.2021г. Решение №260138/09.12.2020г., постановено по гр. дело №422/2020г. на Окръжен съд – Русе е поставена под ограничено запрещение. Сключеният на 22.07.2021г. договор е сключен без съгласието на назначения ѝ попечител Д. П. П.. Освен това възражава, че клаузите относно размера на ГЛП и ГПР в договора са неравноправни по см. на чл.143 и сл. ЗЗП и поради това нищожни на основание чл.146, ал.1 ЗЗП във вр. с чл.24 ЗПК. Моли искът да бъде отхвърлен с присъждане на разноски.

С определение в съдебно заседание на 13.04.2023г. по искане на ищеца и на основание чл.232 ГПК съдът е прекратил производството по иска, предявен на основание чл.422 ГПК, относно сумите 1274.92 лв договорна лихва за периода от 25.10.2021г. до 07.03.2022г. и 51.99 лв обезщетение за забава за периода от 25.10.2021г. до 15.03.2022г. поради оттеглянето им.

Предмет на иска по чл.422 ГПК е сумата 7124.90 лв главница.

По делото са представени писмени доказателства, в т.ч. приложено е ч. гр. дело №1668/2022г. на Районен съд гр. Русе.

За да се произнесе, съдът съобрази следното:

Видно е от приложеното ч. гр. дело №1668/2022г. на РРС, че в производство по чл.417 и сл. ГПК е била издадена заповед за изпълнение на парично задължение №841/29.03.2022г. срещу Е. Д. П. за сумите: главница 7124.90 лв, дължима по Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г., заедно със законната лихва от 29.03.2022г. до окончателното изплащане, 51.99 лв лихва за периода 25.10.2021г. - 15.03.2022г., договорна лихва 1274.92 лв за периода 25.10.2021г. - 07.03.2022г., както и за 169.04 лв разноски по производството за заплатена държавна такса и 150 лв юрисконсултско възнаграждение. Съдът е допуснал

незабавно изпълнение на заповедта за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417, т.2 ГПК и е издал изпълнителен лист в полза на “Ти Би Ай Банк” ЕАД против Е. Д. П. за сумите по заповедта. Издаденият изпълнителен лист е образуван в изп. дело №20228320400992. на ЧСИ И. Х.. Своевременно е направено възражение срещу заповедта за изпълнение от длъжника, поради което съдът е указал на заявителя да предяви иск за установяване на вземането си.

Ищецът е предявил иска в законоустановения едномесечен срок.

От представения Договор за потребителски кредит №720031102397 от 22.07.2021г. се вижда, че кредиторът “Ти Би Ай Банк” ЕАД, е предоставил на Е. Д. П. потребителски паричен кредит в размер на 7250 лв. Потребителят се е задължила да погасява кредита разсрочено в срок до 25.07.2025г. (чл.6), при годишен лихвен процент 41.12 % и годишен процент на разходите 49.41 % на 47 равни месечни вноски, всяка по 309.96 лв и една последна изравнителна погасителна вноска в размер 310.21 лв. Общо дължимата сума от потребителя възлиза на 14878.33 лв. Договорът е подписан двустранно от страните по него:

Видно от представеното по делото влязло в сила на 05.01.2021г. решение №260138/09.12.2020г., постановено по гр.дело №422/2020г. на Окръжен съд гр. Русе по иск с правно основание чл.5 ЗЛС, Е. Д. П., родена на 28.10.1988г., ЕГН *****, е поставена под ограничено запрещение поради психична болест – шизофрения, параноидна форма, датираща от 2013г., хоспитализирана е в ЦПЗ Русе. Заболяването ѝ е хронично и влияе на мисловните ѝ процеси, както и на възможността ѝ за адекватна преценка на различни житейски ситуации. Болестните процеси при нея имат трайно развитие, но личностната ѝ промяна е начална, изразяваща се в непредсказуемост на постъпките, импулсивност, неуравновесеност, неадекватност. Посочено е, че поради заболяването ѝ ответницата не е в състояние пълноценно да разбира свойството и значението на извършеното от нея, да ръководи постъпките си и да охранява интересите си.

От удостоверение №94Д-12923-3/15.06.2021г., издадено от Органа по настойничество и попечителство при Община Русе, за попечител на поставената под ограничено запрещение Е. Д. П. е назначен нейният баща Д. П. П., ЕГН 6401255389.

Съгласно чл.27 ЗЗД, унищожавани са договорите, сключен от недееспособни.

При установените данни съдът приема, че към 22.07.2021г. - датата на подписване на Договора за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г., между “Ти Би Ай Банк” ЕАД и Е. Д. П., последната е била поставена под ограничено запрещение и не е била в състояние сама да сключи договора, без участие на попечителя си. Поради това и на основание чл.27 ЗЗД, договорът е унищожаем поради липса на съгласие на попечителя на поставената под ограничено запрещение ответница, респ. недействителен и не е могъл да породи исканите правни последици.

Последиците от прогласяване на договор за потребителски кредит за нищожен, както и от унищожаването му, са едни и същи (доколкото недействителността е родово понятие) и са регламентирани с разпоредбите на чл.23 ЗПК и чл.34 ЗЗД, като се отнасят към връщане на полученото по договора. Съгласно установената съдебна практика договорът за потребителски кредит е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане. При недействителност на договора, съгласно разпоредбата на чл.23 ЗПК, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Ако тази недействителност се установи в производство по предявен иск по чл.79 ЗЗД, съдът следва да установи с решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит, доколкото ЗПК е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на чл.23 ЗПК е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Това следва от характеристиката на договора за потребителски кредит и задължението за периодичност за връщането на сумата. Ако се приеме, че установяването на дължимостта на чистата сума по получения кредит и осъждането на потребителя за нейното връщане следва да се извърши в отделно производство, по предявен иск с правно основание чл.55 ЗЗД, то би се достигнало до неоснователно обогатяване за потребителя, предвид изискуемостта на вземането по недействителен договор за потребителски

кредит. Това би противоречало на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване, в какъвто смисъл е и въвеждането на разпоредбата на чл.23 ЗПК в специалния ЗПК. Ако между страните по делото е налице договор за потребителски кредит и в производство по предявен иск с правно основание чл.79 ЗЗД се установи недействителност на договора, се присъжда само чистата стойност на кредита, без дължимите лихви и други разходи. Аналогично, ако в производство по чл.422 ГПК е констатирана недействителността на договора, то искът следва да бъде уважен с установяване дължимата чиста стойност на кредита, без да е необходимо вземането да бъде предявено от кредитора с иск по чл.34 ЗЗД. Следва да се отбележи, че ответницата е поискала сключването на Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г. и няма данни да не го е сключила доброволно. Едва в заповедното производството по ч. гр. дело №1668/2022г., с получаване на възражението срещу заповедта за изпълнение, заявителят/ищецът е узнал, че ответницата е поставена под ограничено запрещение. Съобразявайки това обстоятелство, в исковото производство ищецът е оттеглил акцесорните претенции.

От представените писмо изх. №2023053017006864/05.06.2023г., две разписки от 22.07.2021г. и справка в табличен вид за получени пари в брой от Е. Д. П. (л.100-102) се установява, че ответницата е получила сумата 7250 лв общо по Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г. Ищецът признава, че ответницата е платила първите две вноски, всяка в размер на 309.96 лева или общо сумата 619.92 лв. Всяка вноска е формирана от главница и договорна лихва. Заплатената от ответницата сума 619.92 следва да бъде приспадната, тъй като се дължи връщане на полученото, но не и начислени лихви. Следователно дължимата от ответницата сума възлиза на 6630.08 лв, до който размер претенцията като основателна следва да бъде уважена, а в останалата част - отхвърлена.

При тези данни и с оглед установеното от фактическа страна съдът намира, че искът по чл.422 ГПК да следва да се уважи, като се признае за установено съществуването на вземането на ищеца към ответницата за сумата 6630.08 лв главница по Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г., заедно със законната лихва, считано от подаване на заявлението по чл.417 ГПК - 29.03.2022г. до окончателното изплащане. За разликата до предявения размер 7124.90 лв главница искът

следва да се отхвърли като неоснователен.

С оглед изхода на делото по предявения установителен иск по чл.422 ГПК съдът не обсъжда останалите възражения на ответницата.

Ответницата дължи на ищеца сумата 250.27 лв разноски по ч. гр. дело №1668/2022г. на РРС, съобразно уважената част на иска.

Съгласно чл.78, ал.1 ГПК, ответницата следва да заплати на ищеца 481.06 лв разноски по настоящото дело, съобразно уважената част на иска. Съгласно чл.78, ал.8 ГПК съдът определи юрисконсултското възнаграждение на 300 лв.

Съгласно чл.78, ал.3 ГПК във вр. с чл.38, ал.2 ЗА, вр. с чл.7, ал.2, т.2 от Наредба №1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, ищецът следва да заплати на процесуалния представител на ответницата 70.32 лв адвокатско възнаграждение по делото, съобразно отхвърлената част на иска.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено съществуването на вземането на “Ти Би Ай Банк” ЕАД със седалище и адрес на управление в гр. София, район Лозенец, ул. “Димитър Хаджикоцев” №52-54, представлявано от изп. директори Александър Чавдаров Димитров и Николай Георгиев Спасов, ЕИК 131134023, към Е. Д. П. от гр. ***** ЕГН *****, действаща лично и със съгласието на попечителя си Д. П. П., ЕГН ***** за сумата 6630.08 лв главница по Договор за потребителски кредит №720031102397/22.07.2021г., заедно със законната лихва, считано от 29.03.2022г. до окончателното изплащане, като ОТХВЪРЛЯ същия иск за разликата до 7124.90 лв главница.

ОСЪЖДА Е. Д. П., действаща със съгласието на попечителя си Д. П. П. да заплати на “Ти Би Ай Банк” ЕАД сумите 250.27 лв разноски по ч. гр. дело №1668/2022г. на Русенски районен съд, както и 481.06 лв разноски по делото.

ОСЪЖДА “Ти Би Ай Банк” ЕАД ЕАД да заплати на адвокат И. Д. Д., ЕГН ***** от Адвокатска колегия гр. Русе, ул. “Тодор Александров” №7, сумата 70.32 лв адвокатско възнаграждение по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Русенски окръжен съд в

двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Русе: _____